

RAPORT DE ACTIVITATE

al Consiliului de Mediere pentru anul 2025

Chișinău 2026

Consiliul de Mediere este un organ colegial, cu statut de persoană juridică de drept public, instituit în condițiile Legii nr. 137/2015 cu privire la mediere și reglementează activitatea profesiei de mediator, având ca scop implementarea și monitorizarea politicilor/strategiilor în domeniul medierii. Acesta are rolul de a reglementa și supraveghea activitatea mediatorilor, de a asigura formarea și perfecționarea acestora, precum și de a promova și dezvolta utilizarea medierii ca metodă alternativă de rezolvare a conflictelor.

În anul 2025, Consiliul de Mediere, în colaborare cu partenerii săi implicați în dezvoltarea și promovarea medierii, a implementat o serie de inițiative strategice menite să susțină profesia de mediator și să sporească vizibilitatea medierii ca metodă alternativă de rezolvare a conflictelor. Aceste demersuri au contribuit la menținerea unui proces decizional constant, eficient și orientat spre evoluție.

Pentru a asigura buna funcționare a domeniului medierii în Republica Moldova, Consiliul de Mediere a implementat acțiuni strategice în următoarele domenii de activitate:

A. Promovarea medierii extrajudiciare și a intereselor profesiei de mediator:

Pe parcursul anului 2025, Consiliul de Mediere a desfășurat o serie de acțiuni menite să sprijine și să dezvolte domeniul medierii în Republica Moldova. Printre principalele direcții de activitate s-au numărat promovarea evenimentelor relevante prin intermediul platformelor oficiale web și Facebook ale Consiliului, consolidarea colaborărilor prin încheierea de parteneriate strategice și organizarea de mese rotunde, ateliere de lucru, conferințe și întruniri axate pe soluțiile alternative de rezolvare a conflictelor. De asemenea, Consiliul a participat activ la evenimentele organizate de Ministerul Justiției și partenerii săi de dezvoltare, contribuind astfel la creșterea vizibilității și eficienței medierii ca metodă alternativă de soluționare a disputelor.

În acest sens, pe parcursul anului 2025, Consiliul a realizat următoarele acțiuni:

1. Pe data de 18 aprilie 2025 studenții Universității de stat în cadrul disciplinei Soluționarea conflictelor prin mediere, au efectuat o vizită de studiu la Consiliul de Mediere al Republicii Moldova, o instituție-cheie în arhitectura medierii la nivel național. Vizita a oferit participanților o perspectivă practică și aprofundată asupra funcționării mecanismelor instituționale care susțin și dezvoltă medierea ca metodă alternativă de soluționare a conflictelor;

2. La data de 12 mai 2025, doamna Iuliana ROTARI, membră a Consiliului de Mediere, a participat la Atelierul Practic AML, cu tema: „Provocări, riscuri și reziliență în domeniul prevenirii spălării banilor și finanțării terorismului”. Evenimentul, organizat și susținut de AmCham Moldova, a

reprezentat o oportunitate valoroasă de aprofundare a cunoștințelor și de schimb de bune practici în domeniul prevenirii spălării banilor și combaterii finanțării terorismului;

3. La data de 14 mai 2025, doamna Iuliana ROTARI, membră a Consiliului de Mediere, a participat la Atelierul de lucru dedicat tematicii eKYC – Implementarea eKYC în Moldova: Situația actuală și principalele provocări/ Electronic KYC (eKYC). Evenimentul, organizat și susținut de Banca Națională a Moldovei în parteneriat cu International Finance Corporation (IFC). Atelierul a avut drept scop facilitarea dialogului între autoritatea de supraveghere, entitățile raportoare și experții internaționali cu privire la transpunerea eficientă a cerințelor eKYC în cadrul sistemelor și proceselor operaționale ale entităților raportoare. Totodată, evenimentul a oferit participanților posibilitatea de a analiza exemple de bune practici internaționale, de a împărtăși experiențe și de a identifica soluții comune la provocările actuale.

4. În perioada 28-29 mai 2025 Consiliul de Mediere din Republica Moldova a participat în cadrul conferinței internaționale „Promovarea medierii prin cooperare în Republica Moldova”. Evenimentul, organizat de Ministerul Justiției în parteneriat cu Uniunea Europeană și Consiliul Europei, cu sprijinul BERD, PNUD, UNICEF Moldova, GIZ și Organizația Europeană de Drept Public, a reunit peste 150 de participanți – oficiali, experți și practicieni din 10 țări europene, reprezentanți ai autorităților din sistemul judiciar și ai organizațiilor internaționale.

În cadrul sesiunilor tematice din prima zi, experții internaționali au prezentat modelele de reglementare și aplicare a medierii în Italia, Slovenia, Bulgaria și Țările de Jos. Au fost discutate aspecte legate de medierea civilă, comercială, familială și penală, precum și rolul formatorilor, al actorilor ai justiției, reprezentanții profesiilor conexe justiției și al instanțelor în dezvoltarea unei culturi solide a medierii.

Un moment deosebit al conferinței a fost participarea delegației Ministerului Justiției din Italia, condusă de ministrul Carlo Nordio, care a evidențiat în discursul său valoarea medierii pentru întregul ecosistem social și juridic.

A doua zi a conferinței a fost dedicată discuțiilor tehnice privind proiectul noii Legi a medierii și statutului mediatorului, aflat în proces de elaborare de către Ministerul Justiției. Reprezentanții Consiliului de Mediere au avut un rol activ în consultările cu organele profesionale și partenerii europeni, contribuind la clarificarea unor aspecte esențiale legate de formarea profesională a mediatorilor, asigurarea calității serviciilor de mediere și mecanismele de accesibilitate pentru categoriile vulnerabile.

Conferința are loc într-un context favorabil, după intrarea în vigoare, în vara anului 2024, a noilor prevederi din Legea privind asistența juridică garantată de stat. Acestea permit accesul la mediere garantată de stat pentru persoanele cu venituri reduse, minorii, tinerii până la 21 de ani și

persoanele cu dizabilități. De asemenea, Guvernul a aprobat recent un proiect de lege care extinde categoriile de persoane eligibile pentru asistență juridică calificată parțial gratuită.

5. În data de 17 iunie 2025, doamna Iuliana ROTARI, membru al Consiliului de Mediere, a participat la o masă rotundă organizată împreună cu reprezentanți ai Consiliului Europei, experți naționali și internaționali, în contextul unificării eforturilor pentru aplicarea cadrului privind prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului (CSB/CFT).

6. În data de 24 iulie 2025, doamna Iuliana ROTARI, membrul Consiliului de Mediere a participat la ședința de prezentare a documentului tehnic final elaborat de expertul Consiliului Europei. Documentul conține propuneri privind elaborarea metodologiei de supraveghere a entităților menționate la litera j) a articolului 4 din Legea nr. 308/2017 privind prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului.

Această activitate s-a desfășurat în cadrul proiectului „Acțiune împotriva spălării banilor și finanțării terorismului în Moldova”, finanțat de Biroul Internațional pentru Combaterea Drogurilor și Aplicarea Legii (INL) al Departamentului de Stat al SUA. Proiectul este implementat de Oficiul Consiliului Europei la Chișinău, care își propune să sprijine autoritățile cu atribuții de supraveghere a entităților raportoare în procesul de revizuire, actualizare sau, după caz, adoptare a propriilor acte normative. Aceste demersuri vizează alinierea la prevederile Legii nr. 308/2017, cu modificările și completările aduse prin Legea nr. 66/2023 și Legea nr. 268/2024.

7. În perioada 25-26 septembrie 2025, membrii Consiliului de Mediere – doamna Iuliana ROTARI, domnul Mihai DURNESCU și domnul Iulian PACIURCA – au participat la sesiunea de instruire teoretică și practică privind noul sistem de raportare goAML, organizată de Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor (SPCSB), în colaborare cu Oficiul Națiunilor Unite pentru Droguri și Criminalitate (UNODC).

Evenimentul a fost dedicat liberilor profesioniști și instituțiilor cu atribuții de supraveghere, în conformitate cu prevederile art. 15 din Legea nr. 308 din 22.12.2017 privind prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului.

Sesiunea a vizat ghidarea participanților în procesul de completare și transmitere a rapoartelor privind tranzacțiile sau activitățile suspecte (STR/SAR), precum și facilitarea tranziției eficiente către etapa de producție a platformei.

La data de 23 decembrie 2025, Iuliana ROTARI, membru al Consiliului de Mediere, a participat în Parlamentul Republicii Moldova la evenimentul de prezentare a Raportului de evaluare ex-post a impactului cadrului normativ în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului, implementat cu suportul Guvernului Elveției.

În cadrul evenimentului au fost discutate și analizate rezultatele activității celor patru ateliere focus-grupuri de lucru, la care a fost prezentă și reprezentanta Consiliului de Mediere. Discuțiile s-au

axat pe consolidarea mecanismelor de combatere a spălării banilor în Republica Moldova, pe rolul Comisiei parlamentare în procesul de evaluare ex-post de impact, precum și pe constatările rezultate din evaluarea Strategiei Naționale 2020–2025, a Planului de acțiuni și a cadrului normativ aferent prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului.

Evaluarea a fost realizată de experți naționali, cu sprijinul experților internaționali, utilizând metodologia OECD-DAC, care a analizat strategia prin prisma a cinci criterii fundamentale: relevanță, coerență, eficiență, eficacitate și impact. Strategia evaluată a abordat în mod corespunzător profilul de risc al Republicii Moldova, fiind aliniată recomandărilor MONEYVAL și standardelor FATF.

B. Consiliul înaintează propuneri și participă la elaborarea politicilor și perfecționarea cadrului normativ în domeniul medierii

Parlamentul Republicii Moldova a votat în două lecturi proiectului de Lege privind medierea și statutul mediatorului, elaborat de Ministerul Justiției în colaborare cu Consiliul de mediere. Această inițiativă legislativă reprezintă un pas esențial spre consolidarea culturii dialogului și eficientizarea mecanismelor alternative de soluționare a litigiilor în Republica Moldova.

Proiectul aduce o reformă profundă a sistemului de mediere, transformând această procedură dintr-o opțiune facultativă într-un instrument strategic, necesar pentru degrevarea instanțelor de cauzele care pot fi soluționate pe cale amiabilă.

Medierea devine o etapă obligatorie în anumite tipuri de litigii

Potrivit noii reglementări, înainte de a se adresa instanței, părțile vor participa obligatoriu la cel puțin o ședință de mediere în anumite tipuri de litigii civile, de familie și de muncă. Această ședință va avea caracter informativ, iar ulterior părțile vor decide dacă aleg continuarea medierii sau inițierea unui proces în instanță.

Costul primei ședințe informative este stabilit la echivalentul a 10% din salariul minim pe economie. Mai mult, pentru justițiabilii care aleg să opteze pentru soluționarea litigiului prin mediere, chiar dacă nu se ajunge la un acord, taxa de stat la depunerea cererii în instanță va fi redusă cu 25%.

Medierea va fi obligatorie în litigiile civile cu o valoare de până la 50 de salarii medii pe economie – inclusiv în cazuri privind recuperarea datoriilor, despăgubiri, partaj, defăimare, executarea diverselor tipuri de contracte, precum și în procedurile de insolvență. Această măsură subliniază importanța medierii ca prim pas în soluționarea litigiilor.

În litigiile de familie, medierea va fi obligatorie, cu excepția situațiilor în care există violență domestică. În litigiile de muncă, medierea se va aplica în cazul conflictelor privind executarea obligațiilor contractuale.

Prin această reformă, Guvernul urmărește să reducă numărul dosarelor aflate pe rolul instanțelor, să eficientizeze soluționarea cauzelor minore, diminuarea costurilor procesuale și să asigure un acces mai rapid la justiție pentru cetățeni.

Consolidarea profesiei de mediator

Noul cadru legal prevede și înființarea Uniunii Mediatorilor, un organism responsabil cu supravegherea calității actului de mediere. Mediatorii vor fi obligați să dețină licență profesională, să participe anual la programe de formare continuă și să respecte standarde riguroase de etică profesională.

Alinierea la bunele practici europene

Această inițiativă transcrie transpune în dreptul național Directiva 2008/52/CE privind medierea în materie civilă și comercială și reflectă recomandările Comitetului de Miniștri al Consiliului European. Proiectul a fost elaborat cu sprijinul experților naționali și internaționali, pe baza modelelor de bună practică – în special experiența Italiei – și a fost dezbătut pe larg inclusiv în cadrul conferinței internaționale „Promovarea medierii prin cooperare în Republica Moldova”, organizate pe 28-29 mai 2025 la Chișinău.

Reforma va sprijini modernizarea sistemului de justiție, consolidarea încrederii cetățenilor în mediere și va încuraja promovarea unei culturi a bazate pe responsabilitate și dialog.

C. Activitate administrativă internă și organizarea profesiei:

1) În conformitate cu art. 9 din Legea nr. 137/ 03.07.2015 cu privire la mediere, precum și pct. 21 din Regulamentul privind organizarea și funcționarea Consiliului de mediere aprobat prin Ordinul ministrului justiției nr. 635/ 02.12.2015, Consiliul se convoacă în ședințe ordinare o dată pe lună și ori de câte ori este necesar în ședințe extraordinare.

În anul 2025 Consiliul de mediere s-a întrunit în **12 ședințe ordinare** și în **7 ședințe extraordinare**. În cadrul acestora au fost examinate o serie de chestiuni esențiale și materiale relevante pentru domeniile de competență ale Consiliului.

Printre subiectele abordate s-au numărat cererile mediatorilor privind activitatea acestora, demersurile și proiectele de modificare a actelor normative și legislative, precum și proiectele de acte normative ce vizează buna funcționare a Consiliului de Mediere și a mediatorilor. De asemenea, au

fost discutate inițiativele de dezvoltare a domeniului medierii, inclusiv propuneri de modernizare a proceselor interne și strategii pentru consolidarea colaborărilor instituționale și internaționale.

Drept rezultat, Consiliul de mediere **a adoptat 121 de Hotărâri**, printre care hotărâri privind înregistrarea activității de mediator, suspendarea activității de mediator, reluarea activității de mediator și încetarea activității de mediator; hotărâri pentru acreditarea furnizorilor de formare inițială și continuă; hotărâri privind delegarea reprezentanților Consiliului în diferite grupuri de lucru; hotărâri privind organizarea examenelor de atestare a mediatorilor în primăvara și toamna anului 2025 și promovarea acestora; precum și hotărâri pentru aprobarea componenței comisiilor de atestare și a comisiilor de contestare a examenului de atestare a mediatorilor.

2) În conformitate cu art. 10 alin. 1 lit. h) din Legea nr. 137/2015 cu privire la mediere, Consiliul de mediere organizează examenul de atestare a mediatorilor.

Organizarea examenului de atestare a mediatorilor se efectuează în conformitate cu Regulamentul privind atestarea mediatorilor, aprobat prin Ordinul Ministrului Justiției nr. 648 din 08.12.2015 (modificat prin OMJ286 din 09.11.23, MO426-429/14.11.23 art.1082, în vigoare 14.11.23) cu respectarea prevederilor Legii nr. 133 din 2011 privind protecția datelor cu caracter personal și include următoarele acțiuni: înregistrarea candidaților, verificarea și structurarea dosarelor candidaților, recepționarea actelor și completarea dosarelor, anunțarea despre data desfășurării examenului, elaborarea listelor candidaților admiși spre examen sau următoarea etapă, păstrarea și arhivarea dosarelor candidaților, asigurarea desfășurării probelor examenelor și aprobarea rezultatelor.

În conformitate cu prevederile Regulamentului cu privire la atestarea mediatorilor, în anul 2025 au fost organizate două sesiuni de examene în perioadele aprilie-mai și octombrie- noiembrie. În vederea accederii în profesia de mediator, au fost examinate **132** de cereri cu privire la participarea/admiterea la ambele examene de atestare a mediatorilor.

Toate persoanele care au solicitat admiterea la examen au urmat programele de formare inițială la trei furnizori autorizați și acreditați de Consiliul de mediere, în conformitate cu reglementările legale în vigoare. Aceste examene au avut scopul de a evalua pregătirea profesională a candidaților și de a asigura respectarea standardelor necesare pentru exercitarea activității de mediator.

În cadrul celor două sesiuni de examen, au fost desfășurate 3 sesiuni pentru proba scrisă a examenului și 3 sesiuni de probă verbală. Comisiile de contestare a rezultatelor examenului de atestare a mediatorilor au fost analizate și evaluate 59 de lucrări scrise și prestații audio susținute la proba verbală.

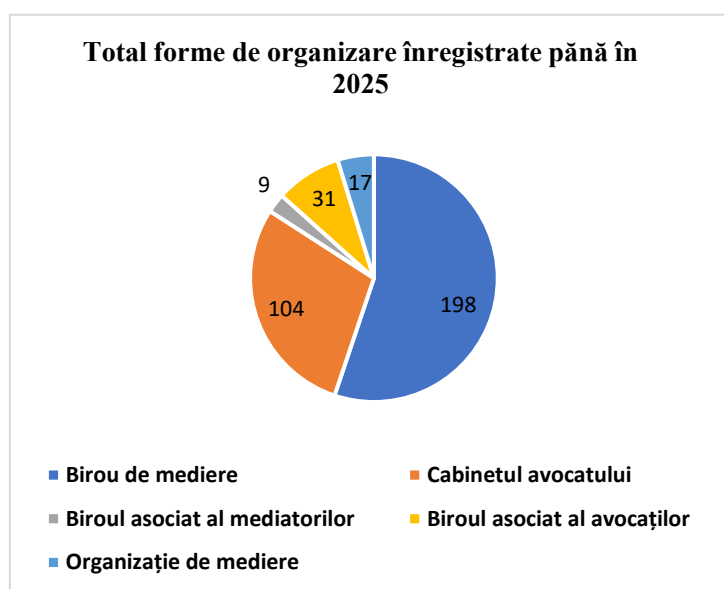
În urma promovării probelor scrise și verbale ale examenului, un număr de **62 de persoane** au reușit să accede în profesia de mediator, îndeplinind cu succes cerințele prevăzute de reglementările în vigoare.

2) În conformitate cu art. 10 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 137/2015 cu privire la mediere, Consiliul decide cu privire la suspendarea, încetarea și reluarea activității de mediator.

Totodată, pe parcursul anului 2025, Consiliul de mediere a aprobat 75 hotărâri referitoare la înregistrarea formei de organizare a mediatorilor. Astfel, în perioada analizată de către consiliu au fost înregistrate **40 birouri de mediere, 29 de cabinete ale avocaților, 3 mediatori care își desfășoară activitatea în birou asociat al mediatorilor, 4 în birouri asociate ale avocaților și 1 în organizației de mediere.** Astfel, pe parcursul anului 2025 au fost înregistrată activitatea a **77 de mediatori.**

Potrivit datelor Registrului de stat al mediatorilor, în anul 2025 mediatorii și-au desfășurat activitatea în următoarele forme de organizare, înregistrate în conformitate cu legislație în vigoare:

Biroul de mediere – 198
Biroul asociat de mediatori - 9
Cabinetul avocatului - 104
Biroul asociat de avocați – 31
Organizație de mediere – 17

Totodată, Consiliul de mediere a examinat cererile de suspendare și reluare a activității de mediator, în anul 2025 adoptând **20** hotărâri privind suspendarea activității de mediator și **12** hotărâri privind reluarea activității de mediator.

3) Potrivit art. 10 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 137/2015 cu privire la mediere, Consiliul de mediere înaintează propuneri și participă la elaborarea politicilor și perfecționarea cadrului normativ în domeniul medierii.

Legea privind medierea și statutul mediatorului, elaborată de Consiliul de mediere în colaborare cu Ministerul Justiției, în anul 2025 a fost votată de către Parlament în două lecturi. Actul normativ are drept scop modernizarea și armonizarea cadrului legal în domeniul medierii, în concordanță cu standardele Uniunii Europene, inclusiv prin transpunerea Directivei (UE) 2008/52.

Noua lege reglementează procedura medierii pentru diverse categorii de cauze (civile, de familie, de muncă), instituie examinarea obligatorie a anumitor litigii în procedura medierii înainte de sesizarea instanței și consolidează rolul Uniunii mediatorilor ca organ de autoadministrare profesională.

Proiectul a fost supus evaluării experților internaționali ai CEPEJ și consultărilor publice, fiind elaborat și definitivat de un grup de lucru interinstituțional. Adoptarea legii urmărește asigurarea unui cadru legislativ coerent și eficient, menit să consolideze soluționarea extrajudiciară a litigiilor și funcționarea viabilă a sistemului de mediere din Republica Moldova.

5) Potrivit art. 10 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 137 din 03.07.2015 cu privire la mediere, Consiliul de mediere stabilește și aprobă standardele de formare inițială și continuă a mediatorilor și acreditează furnizorii de formare a mediatorilor conform regulamentului aprobat de Ministerul Justiției.

În anul 2025 prin Hotărârile Consiliului de mediere nr. 50 din 29 aprilie 2025 și, în temeiul și în condițiile Regulamentului privind acreditarea furnizorilor serviciilor de formare a mediatorilor, aprobat prin Ordinul ministrului justiției nr. 647 din 07.12.2015, a fost acreditată în calitate de furnizor de formare continuă a mediatorilor Asociația Obștească Centrul de promovare a medierii „Promediere”.

6) Potrivit art. 10 alin. (1) lit. g) din Legea nr. 137 din 03.07.2015 cu privire la mediere, Consiliul verifică modul de organizare și desfășurare a cursurilor de mediere, precum și modul de respectare a standardelor de pregătire inițială și continuă a mediatorilor.

În anul 2025 au fost organizate și desfășurate cursuri de formare inițială și continuă de către următorii furnizori acreditați de către Consiliul de mediere

- ***„Smart Learning” SRL:***

- 15-16 februarie 2025 – program formare inițială a mediatorilor;
- 24 martie-11 aprilie 2025 – program formare inițială a mediatorilor;
- 11-24 septembrie 2025 – program formare inițială a mediatorilor;
- 19 decembrie 2025 - program formare continuă a mediatorilor „Probleme și provocări în implementarea tranzacției de mediere. Comportamentul etic al mediatorului: standarde profesionale și situații dificile” (10 ore);
- 20 decembrie 2025 – program formare continuă „Managementul activității profesionale a mediatorului. Gestionarea momentelor dificile și depășirea impasurilor în procesul de mediere” (10 ore).

- ***„Tactical International Group” SRL:***

- 21-22 februarie 2025 – program formare continuă a mediatorilor „Medierea conflictelor/litigiilor civile” (10 ore);

- 19-20 martie 2025 – program formare continuă a mediatorilor „Medierea conflictelor/litigiilor civile și activitățile financiar-fiscale aferente” (10 ore);
- 19 iulie 2025 – program formare continuă a mediatorilor „Particularitățile emiterii actelor procedurale în medierea conflictelor, cu utilizarea Sistemului de Gestionare a Dosarelor de Mediere (SGDM) din cadrul Platformei Integrate a Profesiilor Juridice” (10 ore);
- 26-27 septembrie 2025 – program formare continuă a mediatorilor „Particularitățile emiterii actelor procedurale în medierea penală, inclusiv medierea penală garantată de stat cu utilizarea Sistemului de Gestionare a Dosarelor de Mediere (SGDM) din cadrul Platformei Integrate a Profesiilor Juridice” (10 ore);
- 16 decembrie 2025 – program formare continuă a mediatorilor „Particularitățile emiterii actelor procedurale în medierea comercială, inclusiv medierea în procedura de insolabilitate, cu utilizarea Sistemului de Gestionare a Dosarelor de Mediere (SGDM) din cadrul Platformei Integrate a Profesiilor Juridice și al activităților financiar fiscale aferente” (10 ore).

- ***Academia de Mediere și Studii Juridice:***

- 8-20 septembrie 2025 – program formare inițială a mediatorilor;

Centrul de Mediere al CCI a RM desfășoară în mod constant activități de formare inițială și continuă în domeniul medierii, în vederea consolidării capacităților profesionale ale mediatorilor și promovării medierii ca mecanism alternativ eficient de soluționare a disputelor civile și comerciale.

În acest context, în anul 2025 au fost desfășurate două sesiuni de formare continuă din patru planificate în Bălți și Ungheni, urmate de altele două la Edineț și Cahul planificate pentru anul în curs. Astfel, Academia de Mediere și Studii Juridice contribuie la dezvoltarea competențelor practice și teoretice ale mediatorilor la nivel regional.

Programul a fost acreditat de Consiliul de Mediere de pe lângă Ministerul Justiției și a fost realizat în cadrul proiectului BERD „Moldova – Mediere comercială și Arbitraj (Faza IV)”, cu sprijinul Guvernul SUA. Cursul constituie o premieră pentru Republica Moldova, fiind primul program de formare în domeniul medierii acreditat de International Mediation Institute (IMI), instituție internațională de referință în stabilirea standardelor de formare a mediatorilor.

Activitățile au fost susținute de formatori acreditați la nivel național și internațional: Dumitru Lefter, Felicia Chifa, Victoria Proca, Tinca Bodi, Iuliana Rotari și Dionis Pascari. Instruirea a avut drept obiectiv dezvoltarea competențelor profesionale esențiale pentru exercitarea profesiei de mediator și consolidarea capacității de analiză și soluționare eficientă a conflictelor.

Prin desfășurarea sistematică a programelor de instruire inițială și continuă, Centrul de Mediere al CCI a RM contribuie activ la profesionalizarea mediatorilor, la promovarea medierii ca mecanism

modern, echitabil și eficient de soluționare a disputelor și la consolidarea culturii dialogului în societate.

7) Potrivit art. 10 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 137 din 03.07.2015 cu privire la mediere, Consiliul de mediere decide cu privire la eliberarea atestatelor de mediator, precum și cu privire la suspendarea, încetarea și reluarea activității de mediator.

Calitatea de mediator este confirmată prin atestatul, eliberat de Ministerul Justiției în conformitate cu prevederile Regulamentului privind atestarea mediatorilor. Consiliul de mediere are competența de a organiza examenul de atestare a mediatorilor 2 ori pe an și de a decide asupra promovării acestuia de către candidați.

În anul 2025 au fost organizate și desfășurate două examene de atestare a mediatorilor. Urmare a promovării examenului, potrivit Hotărârii nr. 52 din 23 mai 2025 și nr. 105 din 6 noiembrie 2025 au fost admiși în profesie 62 de persoane.

În conformitate cu art. 12 din Legea nr. 137/2015 atestatele de mediator se eliberează de către Ministerul Justiției în temeiul Hotărârii Consiliului de mediere privind promovarea examenului de atestare. În acest sens, au ridicat atestatele de mediator 72 de persoane.

8) Potrivit art. 10 alin. (1) lit. l) din Legea nr. 137 din 03.07.2015 cu privire la mediere, Consiliul de mediere prezintă Ministerului Justiției propuneri privind cheltuielile destinate medierii pentru a fi incluse în bugetul de stat.

Consiliul de mediere a înaintat Ministerului Justiției propunerile privind cheltuielile destinate medierii în vederea includerii în bugetul de stat pentru anul 2025.

D. Informații cu privire la statistica litigiilor soluționate pe calea medierii.

Consiliul de mediere, în calitate de autoritate responsabilă de implementarea politicilor în domeniul medierii, adoptă o serie de măsuri de promovare a medierii având drept scop creșterea ratei de soluționare a litigiilor prin mediere, în raport cu numărul de adresări la mediere.

Aceste măsuri includ campanii de informare, dezvoltarea de parteneriate cu instituții relevante și organizarea de evenimente educaționale pentru a sensibiliza publicul și profesioniștii asupra avantajelor medierii ca metodă alternativă de rezolvare a disputelor.

Pe parcursul anului 2025, datorită unor măsuri politice importante ale Guvernului întreprinse în domeniul justiției, activităților desfășurate de Consiliului de Mediere în colaborare cu partenerii săi pentru dezvoltarea și promovarea medierii, în cadrul unor proiecte semnificative în domeniul justiției, numărul de solicitări adresate mediatorilor a crescut în considerabil, în comparație cu indicatorii

înregistrați în anul precedent. Aceste progrese reflectă eficiența strategiilor implementate pentru a sensibiliza publicul și a încuraja utilizarea medierii ca metodă alternativă de soluționare a disputelor.

Tabel 1

Categoriile de litigii	Nr. adresări	Nr. de contracte încheiate	Nr. de cauze soluționate	Nr. de cazuri nesoluționate	Faza de adresare la mediator	
					extrajudiciar	judiciar
Civile	1326	1207	1190	17	1218	63
Penale	56	55	55	0	52	4
Contravenționale	30	30	30	0	30	0
Comerciale	1271	1147	1130	17	1105	44
Familiale	46	25	23	2	34	6
De muncă	8	4	3	1	5	0
Insolvabilitate	174	63	56	7	157	2
Total	2911	2531	2487	45	2550	119

Conform datelor statistice privind cauzele soluționate pe calea medierii prezentate de către mediatorii în temeiul art. 10 alin. (2) din Legea nr. 137/2015, numărul de adresări în perioada raportată constituie **2911**, urmare cărora ulterior au fost încheiate **2531 de contracte**, dintre care **1207** pentru soluționarea litigiilor civile, **55** – penale, **30** – contravenționale, **1147** – comerciale, **25** – familiale, **4** – de muncă și **63** – în proceduri de insolvabilitate.

Astfel, rata contractelor încheiate față de numărul de adresări constituie **87%**, iar rata de succes a procedurii de mediere constituie **98,2%**, ceea ce denotă că calea alternativă de soluționare a situațiilor de conflict, indiferent de natura acesteia, este eficientă, părțile fiind orientate spre un dialog constructiv, reducând semnificativ necesitatea unui proces judiciar, or doar în **1,8%** de cazuri părțile nu au putut identifica soluții de remediere conflictului.

Rata de succes este diferită în funcție de categoria litigiului. În cazul litigiilor contravenționale și penale acesta constituie **100%**, în cazurile civile și comerciale – **98,5%**, în cazurile familiale - **92%**, în litigiile de insolvabilitate – **89%**.

Totodată, datele prezentate în Tabelul 1, arată că peste **87,5%** (cu 8,5% mai mult decât anul precedent) de adresări la mediator au loc în afara unui proces judiciar, și doar în **12,5%** (cu 7,5% mai puțin decât în anul precedent) de cazuri părțile au hotărât să apeleze la mediere în timpul aflării dosarului pe rolul instanței de judecată. Respectiv, acest fapt demonstrează că medierea contribuie semnificativ la reducerea încărcării instanțelor și este percepută ca o cale de soluționare a litigiilor de diferită natură în afara procesului judiciar. Astfel, justițiabilii valorifică beneficiile procedurii de mediere, soluționând diferendele mai rapid, mai ieftin, confidențial și reciproc avantajos.

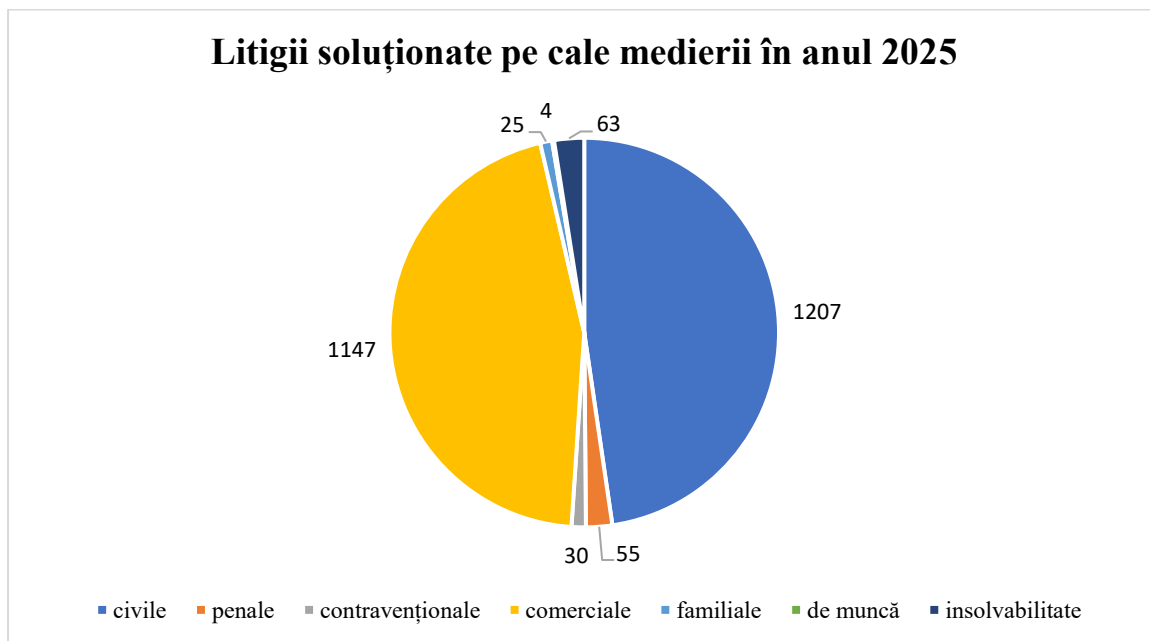

Fig. 1 Ponderea litigiilor soluționate pe calea medierii în anul 2025 pe domenii

Conform aceluiași date statistice pentru anul 2025, cea mai mare pondere în funcție de domeniul de conflict aparține litigiilor civile constituind 47,8% din totalul de litigii soluționate prin mediere. Acestea sunt urmate de litigiile comerciale cu 45,4% din totalul cazurilor, pe al treilea loc plasându-se litigiile de insolabilitate cu 4%. Această distribuție evidențiază faptul că medierea este utilizată în special pentru soluționarea conflictelor civile și comerciale, ceea ce sugerează o deschidere mai mare a părților implicate în astfel de dispute către soluționarea pe cale amiabilă.

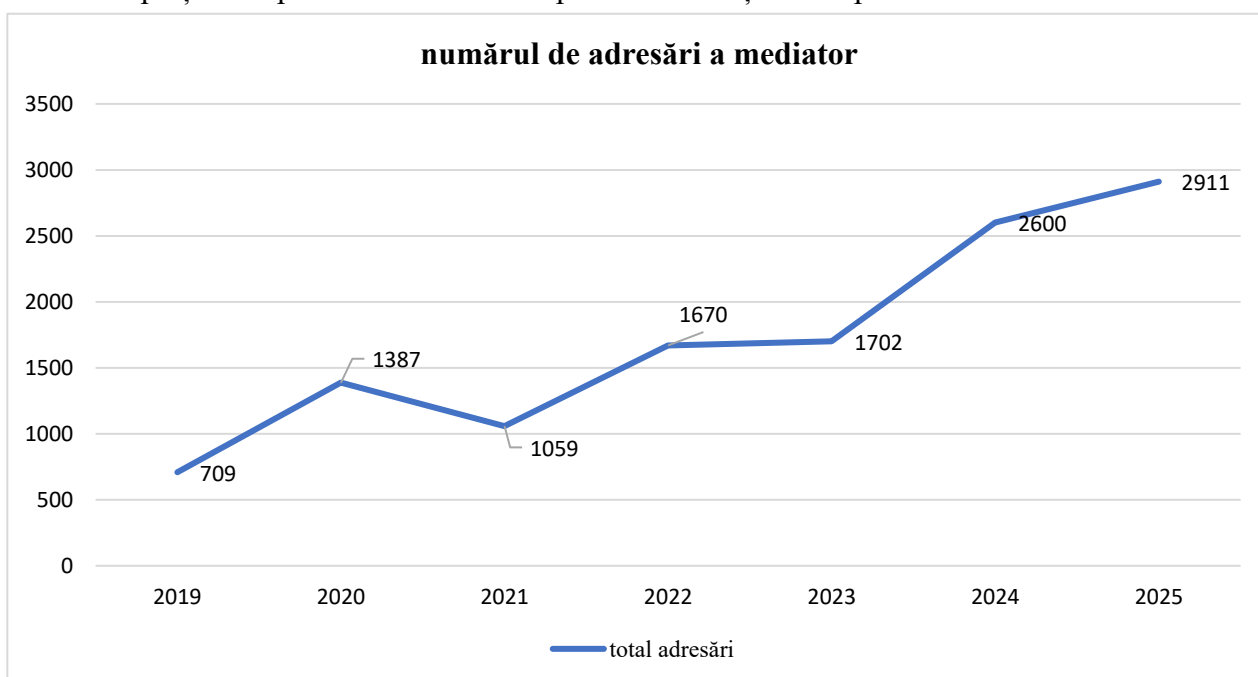

Fig. 2 Evoluția adresărilor cu privire la soluționarea litigiilor prin mediere în perioada 2019-2025

Analiza dinamicii adresărilor la mediator pentru soluționarea cazurilor de conflict prezentată în figura 2, ilustrează numărul total de adresări către mediator în perioada 2019-2025, evidențiind o tendință de creștere, cu unele fluctuații și anume:

- **2019:** 709 adresări – reprezintă anul de referință, cu un nivel relativ scăzut al adresărilor.
- **2020:** 1387 adresări – o creștere abruptă de aproximativ 96%.
- **2021:** 1059 adresări – o scădere semnificativă cu 24%.
- **2022:** 1670 adresări – revenire semnificativă cu 57% după scăderea din 2021.
- **2023:** 1702 adresări – creștere ușoară, dar stabilizată față de 2022.
- **2024:** 2600 adresări – expansiune majoră, cu o creștere de peste 50%.
- **2025:** 2911 adresări – creștere în ritm mai moderat 10,6%.

Astfel, numărul de adresări la mediator în 2025 este mai mare cu 2202 de litigii față de anul de referință 2019, reprezentând o creștere de 412%.

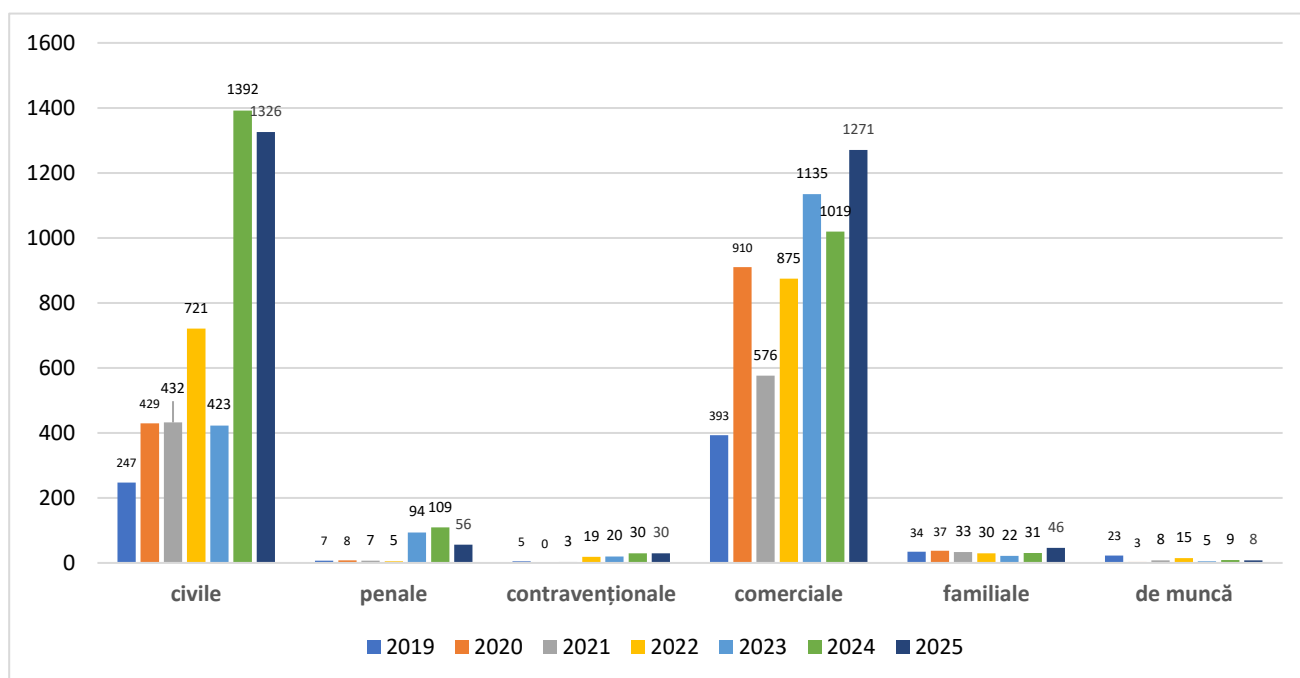

Fig. 3 Dinamica adresărilor în funcție de categoria litigiului în perioada 2019-2025

Cauzele civile domină clar structura adresărilor pe toată perioada 2019-2025. Domeniul atestă o creștere spectaculoasă în 2024 (1392), menținută la un nivel ridicat în 2025, or scăderea ușoară din 2025 indică o normalizare după un vârf excepțional. Astfel, domeniul civil rămâne principalul motor al adresărilor.

În cazul cauzelor comerciale se atestă o evoluție constant ridicată încă din 2019 cu vârfuri în 2020 și 2023, cu o revenire puternică în 2025 (1271). Deci, interesul mediului de afaceri este constant și în creștere, indicând utilitatea mecanismului în soluționarea litigiilor economice.

Cauzele contravenționale sunt prezente într-un număr relativ stabil, în comparație cu cauzele penale, care înregistrând un număr scăzut până în anul 2022, a făcut un salt brusc în anii 2023-2024 (de la 7 cauze la 109 cauze) cu o scădere de aproximativ 50% în 2025 la 56 de cauze.

Ce ține de cauzele de familie și de muncă, acestea deși sunt prezente într-un număr mic, sunt domenii relativ stabile. Necâtând că aceste domenii sunt exact cele cu cel mai mare potențial social, popularitatea scăzută a soluționării acestor litigii este condiționată de set de factori juridici, instituționali, culturali și socio-economici. Ambele domenii sunt destul de sensibile emoțional, îngreunând dialogul între părți, tinzând la soluția impusă prin autoritatea judecătorului.

În anul 2025, legiuitorul a intervenit printr-o modificare esențială a Legii insolvenței nr. 149/2012 (*LP313 din 26.12.24, MO8-10/16.01.25 art.25; în vigoare 16.02.25*), stabilind, la art. 18 alin. (4), că „creditorul poate depune cererea introductivă doar după epuizarea tuturor posibilităților de recuperare a creanței în procedura prealabilă, inclusiv prin intermediul unui proces de mediere”.

Această reglementare marchează o schimbare de paradigmă în abordarea cazurilor de insolvență, extinzând mecanismele de soluționare dincolo de cadrul judiciar clasic. Medierea nu mai este concepută exclusiv ca o opțiune facultativă de gestionare a unui conflict contractual, ci capătă rolul unui instrument indispensabil de prevenire a declanșării procedurii judiciare de insolvență.

În acest context, dialogul structurat și asistat dintre debitor și creditorii săi poate permite identificarea unor soluții pragmatice de reorganizare, evitând falimentul, conservând patrimoniul debitorului, protejând locurile de muncă și asigurând continuitatea relațiilor economice. Astfel, medierea se afirmă ca un mecanism de intervenție timpurie, orientat spre stabilitate economică și eficiență procedurală, nu doar spre soluționarea formală a litigiilor.

Astfel pe parcursul anului 2025 au fost înregistrate 174 de adresări privind litigiile de insolvență, urmare a cărora au fost încheiate 63 de contracte de mediere. Rata de succes a litigiilor de insolvență constituie aproximativ 89%, cu doar 7 litigii nesoluționate, ceea ce confirmă că litigiile de insolvență sunt, în principiu, mediabile, mai ales în faze incipiente.

În contextul celor analizate anterior, inclusiv al introducerii etapelor obligatorii de mediere în anumite categorii de litigii (precum insolvența), se constată că Consiliul de Mediere a desfășurat în anul 2025 o activitate constantă, coerentă și orientată spre consolidarea sistemului de mediere. Prin organizarea regulată a ședințelor ordinare și extraordinare, Consiliul a adoptat un număr semnificativ de hotărâri care au vizat aspecte esențiale ale funcționării profesiei, de la procedurile de înregistrare a mediatorilor până la organizarea examenelor de atestare și asigurarea calității serviciilor de mediere.

Totodată, activitatea normativă a fost consolidată prin implicarea grupului de lucru al Consiliului, care, în colaborare cu Ministerul Justiției al Republicii Moldova, a elaborat un nou proiect de lege a medierii, având ca obiectiv modernizarea, clarificarea și armonizarea cadrului legislativ național cu evoluțiile recente ale practicii și cu noile exigențe instituționale. Această inițiativă legislativă răspunde

direct necesității de a transforma medierea dintr-un mecanism alternativ opțional într-un instrument funcțional integrat în arhitectura sistemului de justiție.

Datele statistice aferente anului 2025 confirmă impactul acestor demersuri, evidențiind o creștere semnificativă a interesului justițiabililor pentru mediere în mai multe domenii. Creșterea numărului de adresări și a cauzelor soluționate prin mediere reflectă nu doar conformarea formală la noile cerințe legale, ci și o acceptare progresivă a medierii ca metodă eficientă de soluționare a litigiilor, în special în materia civilă și comercială.

Totodată, în anul 2025, în zona Centru, au fost înaintate **610** cereri de confirmare a tranzacțiilor, dintre care **306** cereri (50%) au fost înregistrate în Judecătoria Chișinău.

Dintre cererile înregistrate, **264** cereri (43%) au fost înregistrate pe dosarele de mediere în care o parte este o companie de gestiune a creanțelor, **208** cereri (34%) pe dosarele încheiate de Organizații de creditare nebancară, **41** cereri (7%) pe dosarele unde părțile sunt persoane juridice, **40** cereri (6%) pe dosarele încheiate cu Bănci Comerciale, **27** cereri (4%) unde părțile sunt persoane fizice, **8** cereri (1%) pe dosarele încheiate cu Companii de Asigurări.

În perioada de raportare au fost confirmate tranzacții și emise **400** titluri de executare și **1** tranzacție a fost confirmată parțial.

Din cele 401 cereri confirmate, **357** încheieri au fost emise pe cererile de confirmare a tranzacțiilor înregistrate în anul 2025, **37** pe cererile înregistrate în anul 2024, **5** pe cererile înregistrate în anul 2023 și **2** pe cererile înregistrate în anul 2022.

De asemenea, în anul 2025 instanțele de judecată au refuzat în confirmarea a **57** de tranzacții, dintre care **53** de încheieri de refuzare au fost emise pe cererile înregistrate în anul 2025, **3** încheierii pe cererile înregistrate în anul 2024 și **1** pentru anul 2023.

Principalele motive de refuz în confirmarea tranzacțiilor au fost:

- includerea în tranzacții a unor penalități excesive, art. 32 alin.(3) lit. b) al Legii 137/2015;
- sumele și calculele indicate în tranzacții nu sunt transparente, iar la dosar nu s-a anexat contractul care face obiectul tranzacției pentru a permite instanței verificarea conformării cu legislația și nu s-a anexat contractul, art. 32 alin. (3) lit. b) al Legii 137/2015;
- la cererea de confirmare a tranzacției nu s-a anexat contractul care face obiectul litigiului;
- nu s-a făcut referire în tranzacție la contractul care stă la baza tranzacției;
- dezechilibru între drepturile și obligațiile părților, art.32 alin.(3) lit. c) al Legii 137/2015 și / sau solicitarea unor sume neindicate în tranzacție;
- încălcă drepturile unor terțe persoane neantrenate în procesul medierii, art. 32 alin. (3) lit. e) al Legii 137/2015;
- quantumul datoriei pe care reclamantul a solicitat-o de a fi confirmată nu corespunde cu quantumul datoriei care se înregistrează în actul de verificare prezentat în instanță;

- în tranzacție nu este identificat debitorul;
- alte temeuri

La fel, în anul 2025, din cererile de confirmare a tranzacțiilor înregistrate, instanțele de judecată au restituit fără examinare **75** cereri de confirmare a tranzacțiilor.

Principalele motive de restituire au fost:

- cererea semnată de o persoană neîmputernicită;
- sumele și calculele indicate în tranzacții nu sunt transparente, iar la dosar nu s-a anexat contractul care face obiectul tranzacției pentru a permite instanței verificarea conformării cu legislația și nu s-a anexat contractul, art. 32 alin. (3) lit. b) al Legii 137/2015;
- nu s-a anexat la cerere procesul-verbal, tranzacția în original, atestatul mediatorului și/sau contractul care face obiectul tranzacției;
- nu s-a indicat în cerere funcția persoanei care a semnat cererea de confirmare a tranzacției;
- nu s-au prezentat actele solicitate în încheierea de a nu se da curs cererii;
- nu s-a achitat taxa de stat în mărime de 500 lei;
- nu s-a achitat taxa de timbru;
- cererea a fost înaintată la o instanță care nu este competentă teritorial să examineze cererea;
- alte temeuri;

De asemenea, în anul 2025 au fost încetate **6** dosare privind confirmarea tranzacțiilor, pe motiv de renunțare a reclamantilor la cereri, 4 din care erau pentru cererile înregistrate în anul 2025 iar **2** din 2024.

Ca urmare, din cererile de confirmare a tranzacțiilor înregistrate în anul 2025, **58%** din ele au fost confirmate și s-a emis titlu executoriu, **12%** au fost restituite fără examinare, **8%** din cereri au fost refuzate de a fi confirmate, iar **1%** din cereri au fost retrase de către reclamanti. Restul cererilor de confirmare a tranzacțiilor sunt încă în examinare în instanțele de judecată.

Durata medie de examinare a cererilor de confirmare a tranzacțiilor - 57 de zile.

În ansamblu, aceste evoluții indică faptul că eforturile instituționale susținute, corelate cu reformele legislative și cu promovarea activă a medierii, încep să producă rezultate vizibile și măsurabile, contribuind la degrevarea instanțelor de judecată, la soluționarea mai rapidă a conflictelor și la consolidarea unei culturi juridice orientate spre dialog și responsabilitate.